

การส่งเสริมศักยภาพคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เสน่ห์ ชาวโต

อดีตรองเลขาธิการ กพฐ.

อดีต ผตร.ศธ

คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 2 มิติ

มิติที่ 1

คุณภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา

มิติที่ 2

คุณภาพทางวิชาการ ที่เกิดกับครู บุคลากรทางการศึกษา
และผู้เรียน

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ตาม พ.ร.บ.การศึกษา
แห่งชาติ และ พ.ร.บ.
ระเบียบบริหารราชการ ศธ.

2. พ.ร.บ.ระเบียบบริหาร
ข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

3. กฎกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการกระจายอำนาจ
ในการบริหารจัดการ
สถานศึกษา

4. ระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยคณะกรรมการ
สถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน(ต่อ)

1. กำกับการดำเนินการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
2. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน(ต่อ)

3. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ว่าด้วย ระเบียบข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษากำหนด
 - 3.1 เสนอความต้องการ จำนวน และ อัตราตำแหน่ง เพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลต่อผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณา
 - 3.2 การย้ายข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบการพิจารณา
4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง
เพื่อกำกับและส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพ

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ดังนี้

หน้าที่ข้อ 1 กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจในความมุ่งหมายหลักการของการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
2. ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน/ท้องถิ่น ที่ตั้งของสถานศึกษา
3. กำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านวิชาการบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ กิจกรรม
4. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
5. กำหนดให้สถานศึกษา จัดทำธรรมนูญโรงเรียน

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อ 2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
2. พิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปี กับแผนพัฒนาของสถานศึกษา
3. พิจารณาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมเกี่ยวกับวิธีการหรือ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกิจกรรม งาน/โครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
4. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อ 3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. พิจารณาความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. พิจารณาความถูกต้องความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้และความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อ 4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดแผนการกำกับและติดตามร่วมกับสถานศึกษา ได้แก่ วิธีการ ระยะเวลา
2. ดำเนินการกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย
3. ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่สถานศึกษาและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและขวัญกำลังใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนและมีวิธีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาจัดทำข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับจำนวนผู้เรียน
การคมนาคม สภาพทางเศรษฐกิจ

2. สนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการได้เข้าเรียนใน
สถานศึกษาให้มากที่สุด

3. จัดหาทุนการศึกษาอุปกรณ์การศึกษาและสิ่งจำเป็นอื่น ๆ แก่ผู้เรียน
ที่ขาดแคลน

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อ 6 พิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. สนับสนุนให้เด็กพิการ ได้มีการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
2. สอดส่อง ดูแล เด็กที่ได้รับการทารุณ กดขี่ ข่มเหง ล่วงละเมิดทางเพศ ใช้แรงงานเด็ก กักขัง ฯลฯ ให้ได้รับความช่วยเหลือและส่งไปขอรับบริการที่เหมาะสม
3. สอดส่อง ดูแลเด็กที่มีความบกพร่อง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายที่พิการ หรือทุพพลภาพหรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
4. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคลให้มากที่สุด
5. สนับสนุน ส่งเสริมการทำงานร่วมกับองค์กรการพิทักษ์สิทธิเด็ก

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อ 7 เสนอแนะและมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ของสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

การบริหารจัดการด้านวิชาการ

1. มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานวิชาการของศึกษา
2. มีส่วนร่วมในการจัดหาผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการเรียน

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อ 7 เสนอแนะและมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ (ต่อ)

การบริหารจัดการด้านงบประมาณ

1. มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการบริหารใช้งบประมาณของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการตรวจสอบติดตามและประเมินผล

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อ 7 เสนอแนะและมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ (ต่อ)

การบริหารจัดการด้านการบริหารงานบุคคล

1. มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาครู และบุคลากรอื่นในสถานศึกษา และส่งเสริมให้มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง
2. ให้ขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชวเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ข้อ 8 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสื่อสารจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. หารายได้ทรัพย์สินและทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนการสอน
2. ส่งเสริมและกำกับติดตามการใช้วิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ส่งเสริมและกำกับติดตาม เพื่อให้สถานศึกษากิจกรรมที่ศึกษาจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ พร้อมทั้ง การยกย่องเชิดชูเกียรติ ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามความเหมาะสมและโอกาสอันสมควร

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อที่ 9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการและให้บริการด้านต่างๆ แก่ชุมชน

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ข้อ 10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี
2. เสนอแนะในการปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปี
3. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาก่อนเผยแพร่ของสาธารณชน

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา

หน้าที่ ข้อ 11 แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการ เพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ ตามที่เห็นสมควร มีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ประธานกรรมการสถานศึกษาแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในแต่ละกรณี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจะส่งเสริมศักยภาพ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ กำหนด

2. จัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

3. ความสำคัญกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรณีที่มีสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล และมีการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการในสถานศึกษา

4. ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5. ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีผลงานดีเด่น